אומר לה שתיקותיך יפה מדבוריך -

He says to her; your silence is better than your talking

Overview

ר' יהודה משנה in our משנה that if someone divorces his wife because she is an אילונית, he may never take her back as a wife. If she married someone else and bore children, and demands her כתובה payments from her first husband, ר"י rules that the (first) husband says to her שתיקותיך יפה מדיבוריך; meaning that if you persist in claiming the מתובה, I will be מבטל the מבטל, for I only divorced you because I assumed that you were an אילונית, but now that it turns out that you are not an אילונית, I may be ממדרים the ממזרים. (and your marriage to the second husband will be null and the children will be ממזרים reconciles our ממרא with seemingly contradictory תוספות. גמרות אברות אברא with seemingly contradictory תוספות.

asks: תוספות

ואם תאמר ואם היא שתקה אנן מי שתקינן -

And if you will say; and if she is quiet, will we be quiet -

- דהכי פריך רב פפא בסוף פרק הבא על יבמתו 2 (יבמות דף סה,א) גבי נשאת לרביעי והיו לה בנים דהכי פריך רב פפא בסוף פרק הבא על יבמתו asks in the end of פרק הבא על יבמתו regarding the case where she married a fourth husband and bore children to him –

מוספות answers:

- ייש לומר דהתם נמי לא הוי אלא לעז דהא סתם גירשה ולא התנה כדפרישית הכא And one can say that there too (in יבמות) we are only concerned for rumor

¹ He is not obligated to pay her כתובה, if she is an אילונית (and he was not aware until after the wedding).

 $^{^3}$ See גע א ד"ה אי (regarding מוס' מוא המוציא משום בדר) that the concern is only for לעז, but not that he can be מבטל

mongering, but not to nullify the טג, since he divorced her explicitly without making any stipulations or reasons, as I explained here -

תוספות responds to an anticipated difficulty:⁴

 6 ופריך רב פפא דהוה לן לתקן נמי התם דלא יחזיר שלא יהא לעז כדתקין הכא המחל אחל איר מים בפא המוה לן לתקן נמי התם אחל should have enacted also there that he cannot take her back in order that there should be no לעז as they instituted here (by אילונית, etc.) -

ומשני אלא ודאי בלאו הכי אפילו לעז ליכא דהשתא הוא דברית 7 . And the גמרא there answers that even without the מקנה of לא יחזיר, there certainly will not be even a לעז, for we will say, that she became healthy now when she married the fourth man

ומהאי טעמא⁸ לא מצי למתבע כתובה -

And for this very same reason she cannot claim her כתובה from the third husband –

תוספות explains now why here we do not say איהי שתקה אנן מי שתקינן:

י אבל הכא אם היא שתקה אנן נמי שתקינן דליכא לעז כיון דתקון דלא יחזיר - However here (by the אילונית) if she is silent (and does not claim her כתובה), we will also be silent for there is no concern of לעז by an אילונית since the הכמים - לא יחזיר

 $^{^4}$ We are now saying that when the גמרא writes שתיקותיך יפה מדיבורין, it means that he is threatening her that if she will demand her כתובה, he will be מוציא לעז on the גט. How is it then that ב"כ asks מוציא לעז איהי שתקא אנן מי שתקינן should threaten her that they will be מוציא לעז on the מוציא לעז this is inconceivable!

⁵ In a case where she was twice married without bearing children the rule should be that if a third person marries her (בדיעבד) he should be told that if he divorces her he can never take her back; in which case there will be no לעז.

⁶ The תקנה of לא יחזיר prevents a לעז. The reason he is מוציא לעז is in order to take her back; however once he realizes that he cannot take her back (because of this מוציא לעז, there is no point in being מוציא לעז.

⁷ There is no לעז because he cannot say that 'if I would have known that you can bear children I would not have divorced you', because we will say that indeed when he divorced her she was incapable of having children (so the נג valid), and later (when she married the fourth husband) she was healed, and was able to bear children. See footnote # 17.

⁸ She cannot say, 'I deserve a כתובה from my third husband since I can bear children', because we will say that when you were divorced, you were indeed incapable of bearing children (because of some illness or malfunction) and only now were you healed, therefore his divorce was justified and you have no claim for a כתובה payment.

⁹ It is only where she is claiming her מתיקותיך יפה מדיבוריך; he threatens her that he will be שתיקותיך יפה מדיבורים. He will say that 'if had known that you will have children and therefore I would need to pay the מוציא לעז I never would have divorced you', so the divorce is void; this is the לא יחזיר that he will be מוציא if she pressures him for the כתובה, otherwise (if she is quiet) there will be no לא יחזיר.

תוספות responds to another anticipated difficulty: 10

יהתם האיירי בעקרה דוקא שייך השתא הוא דברית - והתם איירי שייך השתא שייך השתא איירי בעקרה דוקא שייך השתא For only there where she was (merely) a barren woman (not an אילונית) can we say - השתא הוא דברית -

- אבל הכא דאיירי בספק אילונית כדפירשנו לא שייך לומר השתא הוא דברית - 12 אבל הכא דאיירי בספק אילונית כדפירשנו שייך לא שייך לומר משנה However here in our ספק אילונית where we are discussing a ספק אילונית, as we explained, it is not possible to say השתא הוא דברית –

In summation; firstly in all cases there is only a concern of לעז, but not of ביטול הגט (since he divorced סתם). There are two ways in which לעז can be prevented; either by being לא that לא this is applicable in the cases of אילונית, etc. where the יהזיר (this is applicable in the cases of אילונית), etc. where the בברית of השתא הוא דברית (which is applicable by the four marriages), in which case there is no need to make a לא יחזיר.

תוספות responds to an additional anticipated difficulty:

responds:

- דמודו רבנן התם דמשום דאין לה בנים גירשה שכבר נשאת לשנים ולא היו לה בנים דמודו רבנן התם דמשום דאין לה בנים גירשה שכבר נשאת לשנים ולא היו לה בנים לא היו לה בנים לא There the לעז, since he divorced her because of no children, for she was already married to two people and she had no children –

asks: תוספות

10

 $^{^{10}}$ In יבמות we were not מתקן לא יחזיר because we were not concerned for לעז, since we can say השתא הוא דברית (see footnote # 7), so here too אילונית why was there a לא יחזיר, let us say here too השתא הוא דברית?!

¹¹ See previous תוס' ד"ה המוציא

¹² If she was actually an אילונית she can never be healed (see footnote # 11), and if she was not an אילונית, why should we say השתא הוא דברית; we assume she was always healthy, and therefore there will be לעז.

¹³ הנספות explained previously that ה"י when he asked אנן מי שתקינן meant to say why was there no תקנה made that אילונית (so there will be no אילונית (so there will be no אילונית (בנן ה"י). However the אילונית (for they are not concerned), so what is יהזיר asking that there in יבמות there should be a אילונית (לא יהזיר לא יהזיר הקנה), according to אילונית (בנן האילונית), מכרובן העובר (שים אילונית).

ראסר בסוף פרק פשיטא דלא יחזיר (דף יב,ב) גבי אשה שאין לה וסת¹⁵ פריך פשיטא דלא יחזיר And if you will say; we learnt in a ברייתא in the end of the first מסכת נדה of מסכת נדה of מסכת נדה in the end of the first מסכת, regarding a woman who has no וסת, that he needs to divorce her and never take her back; the גמרא there asked; 'it is obvious that 'לא יחזיר'; why does the ברייתא need to teach it to us -

ומשני לא צריכא דהדר איתקן מהו דתימא ליהדרה -

And the גמרא answered, it was necessary to teach us this rule even in a case where, she improved and she now has a וסת, I would think perhaps he may take her back -

קא משמע לן זימנין דאזלה ומינסבה כולי¹⁶

Therefore the ברייתא teaches us that he may not, for sometimes she may go and marry, etc. This concludes the citing of the תוספות .גמרא asks

ואמאי לא אמרינן התם השתא הוא דברית -

But why do we not say there (as we said in יבמות) that השתא הוא דברית; in which case there is no לעזי?!

מוספות answers:

ריש לומר דהתם כיון שנתרפאת הרי היה מועיל לה סם רפואה ולהכי מצי מקלקל לה - And one can say that there (by the וסת) since she was healed, this shows that a medicine can cure her (to give her a וסת), therefore he can ruin her -

דאומר אילו הייתי יודע שיש רפואה לזו הייתי מבקש לה סם לרפואה:

For he will say, 'if I would have known that this (וסת problem) can be healed I would have found for her this medicine to heal her', but the same cannot be said for the case in יבמות.

<u>Summary</u>

Where we can apply the logic of השתא הוא דברית (in יבמות) we do not make the תקנה of לא יחזיר; however where that סברא does not apply (by מתקן לא and וסת) we are מתקן לא יחזיר to prevent יבמות than by אילונית.

Thinking it over

_

 $^{^{\}rm 15}$ A וסת means a set time (or a set trigger) for the onset of her menstrual cycle.

¹⁶ By this second husband she had a וסח, we are concerned that the first husband would say, 'had I known this, I would never have divorced her, etc.', ונמצא גט בטל ובניה ממזרים (as we said here in similar cases).

¹⁷ See וי"ל דהכא בקל ע"י סממנים תחזיר לוסתה ואיכא לעז טפי ולא דמי לעקרה דאין לה רפואה בקל ע"י סממנים תחזיר לוסתה ואיכא לעז טפי ולא דמי לעקרה דאין לה רפואה בקל ע"י סממנים תחזיר לוסתה ואיכא לעז טפי ולא דמי לעקרה דאין לה דמסו לדדי בנים ומשמיא הוא דמסו לה לה לדי בנים ומשמיא הוא דמסו לה There is seemingly no easy cure for a barren woman; we can only say השתים that they healed her now מן השמים. Therefore by וסת he can claim, 'had I known of this medicine I certainly would not have divorced her', however by the childless woman he cannot claim that he would have done anything, because there is nothing basically that people can do; it is up to the שמים and one does not depend on miracles. See

¹⁸ See footnote # 2.

¹⁹ See מהר"ם.